

..: BOEMERANG - LEDENBLAD Animo:..

tweemaandelijks ... november-december 2010

Animo ... tel 02 552 02 67 ... info@animoweb.be ... www.animoweb.be
afgiftekantoor 1099 Brussel x:: P.702025

..: INTERNATIONAAL:..

- 2 - Boegbeelden voor Europa

..: HERFSTCONGRES:..

- 3 - Tijd voor Solidariteit!

..: CAMPAGNE:..

- 5 - Asiel zoeken is een mensenrecht

..: MISSIE 2010:..

- 6 - Animo trekt naar de Balkan

..: DOSSIER:..

- 7 - Burundi, land in ontwikkeling?

..: FOTOVERSLAG:..

- 8 - Zomeruniversiteit Weerwerk

animo

HERSTCONGRES ANIMO
20 EN 21 NOVEMBER '10
PROVINCIEHUIS LEUVEN

TIJD VOOR
SOLIDARITEIT

IN DE KIJKER

foto Animo

No toeken 4 you met Animo Hamme
Animo Hamme bindt de strijd aan tegen geweld op fuiven. Met de spraakmakende campagne 'No toeken 4 you' wil de Hamse Animo

afdeling geweld een halt toe roepen en de gemeente er toe aanzetten het probleem aan te pakken. "Het wordt dringend tijd dat het gemeentebestuur in actie schiet" zegt Animo Hamme voorzitter Nicholas D'hondt. Animo heeft deze problematiek al aangekaart via de jeugdraad, maar het gemeentebestuur heeft geen oren naar de bekommernissen van de Hamse jongeren. Animo Hamme pleit voor originele en efficiënte maatregelen zoals een safe party zone en een fuifpas. Er worden stickers, bier-viltjes en affiches verspreid om te campagne bekend te maken. Surf naar <http://animohamme.be> voor meer info!

foto Animo

Animo VUB voorop in Jongerenmars voor Werk!

Op de Jongerenmars voor Werk in Brussel op 14 oktober tekende Animo VUB present. Gewapend met Animo-vlaggen en luide stem trok de Brusselse studentenafdeling door Brussel voor meer en beter werk voor iedereen. De eisenbundel bevatte ondermeer vol-

gende standpunten: een contract voor onbepaalde duur voor iedereen, halt aan de jacht op werklozen, ban discriminatie en seksisme en arbeidsduurvermindering zonder loonsverlies. In totaal stapten enkele honderden jongeren op voor een samenleving waarin de productie wordt afgestemd op de behoeften van de bevolking en niet op de winsten van enkelen.

foto Animo

Aftrap Animo Aarschot

Animo Aarschot is gelanceerd! Op 21 oktober zetten een tiental jongeren Animo Aarschot op de kaart. Tijdens de startvergadering werd er vol enthousiasme gebrainstormd over de toekomst, gebabbeld over politiek en leuke activiteiten uitgedacht. Animo-voorzitter Anke Gittenauer en Internationaal Secretaris Maite Morren kwamen langs om de nationale werking voor te stellen en zagen dat het goed was. "Een veelbelovende start met heel wat potentieel voor Aarschot" besluit Evi Geypen van Animo Aarschot.

::: edito:::

BESTE ANIMOLID

Socialisme is internationalisme. Animo is niet enkel actief in ons land maar wil ook de rest van de wereld linkser en dus rechtvaardiger maken. Deze Boemerang zet onze internationale werking in de kijker.

Als lid van ECOSY en IUSY, de koepels van Europese en Internationale jongsocialisten strijdt Animo mee voor internationale solidariteit. Over grenzen kijken is verrijkend en verhelderend. Wat elders gebeurt heeft impact op ons land en leven. Kijk maar naar de asielcrisis. Duizenden mensen, waaronder heel wat jongeren en kinderen, belanden op straat omdat België verzaakt aan haar opvangplicht ten aanzien van asielzoekers. Animo zette de campagne 'Groetjes uit België' op, om de regering te wijzen op haar verantwoordelijkheid. Want asiel zoeken is een mensenrecht.

Animo spreidt haar vleugels zelfs uit tot in Burundi. Bestuurslid Petrus Herpoele gaat er werken en brengt tweemaandelijks verslag uit van zijn onderzoekswerk in Afrika. Een hele uitdaging voor hem, een geweldige kans voor ons om dit land in ontwikkeling te volgen van op de eerste rij. De nieuwe rubriek 'Animo in Afrika' biedt een genuanceerde kijk op Burundi van binnenuit.

Ook het Europees jaar tegen armoede stond dit jaar centraal bij Animo. Armoede is immers een wereldwijd probleem dat je best ook op internationaal niveau aanpakt. Op ons Herfstcongres 'Tijd voor Solidariteit' zal het één van de vier jaarthema's zijn die er met een congres tekst en standpunt worden afgesloten. Mis deze afspraak op 20 en 21 november met Animo niet en schrijf je in voor het congres. Doén!

Kameraadschappelijk,

Anke Gittenauer
Voorzitter Animo

::: INTERNATIONAAL:::

BOEGBEELDEN

Op 29 september betoogden Animo, MJS en ABVV-jongeren, samen met bijna 100.000 anderen in Brussel voor een rechtvaardig sociaal Europees beleid. De gepeperde rekening van de crisis lijkt vooral terecht te komen bij onschuldige mensen en niet bij zij die de crisis veroorzaakt hebben door financieel risicogedrag.

Interessant was het, om de slogans te lezen op pamfletten en spandoeken: van wie verwachten we eigenlijk een beter beleid? Van de regeringen in de lidstaten, de Europese Commissie, het Europees Parlement, van Herman Van Rompuy, de eerste permanente Voorzitter van de Europese Raad en zogeheten 'President van Europa'? Verwarrend boeltje, die Europese Unie.

GEBREK AAN POPULARITEIT VAN HET EUROPEES PROJECT EN VAN LINKS

De resultaten van de Europese verkiezingen in 2009 waren dramatisch voor links en voor de democratie: de opkomst was met 43% historisch laag. Haken mensen af omdat ze het gevoel hebben dat hun stem het verschil niet zal maken in Europa?

Als de opkomstcijfers blijven dalen, komt de legitimiteit van de EU, en vooral van het Europees Parlement, in het gedrang. Het Parlement kreeg onder het Lissabon verdrag veel meer beslissingsmacht. Meer macht, maar niet meer publieke aandacht.

De Britse politicoloog Simon Hix stelt dat de Europese verkiezingen zoals ze nu plaatsvinden, helemaal niet Europees zijn, maar niets meer zijn dan nationale verkiezingen die toevallig in heel de EU rond dezelfde tijd worden gehouden. Voorts meent hij dat hoewel de procedures van de EU democratisch zijn, er inderdaad een democratisch deficit is: het systeem spreekt niet aan, lijkt complex en leidt zo tot onvoldoende inspraak.

De EU heeft nood aan een meer persoonlijke en dynamische politiek. Een die mensen aanspreekt en waar ook meer media op afkomt dan nu het geval is. Gelukkig is de basis al aanwezig voor een levendige Europese politiek. Zo is de stemcohesie binnen de politieke fracties van het parlement al erg goed. Door na te gaan tot welke fractie een Europees Parlementslid behoort kun je al zeer accuraat voorspellen hoe die gaat stemmen, wat toch aantoonde dat de lidpartijen van deze Europese politieke groepen (zoals de Partij van de Europese Socialisten) wanneer het er op aankomt verschillen kunnen overstijgen. En ook de Commissie is duidelijk politiek: op dit moment zijn er vooral centrumrechtse EU-commissarissen, wat de overwinning van centrum-rechts in de verkiezingen van 2009 weerspiegelt.

MEER ECHTE POLITIEK GRAAG

Een van de vele hervormingen die Hix voorstelt om meer betrokkenheid, en dus inspraak en 'levendige' politiek te krijgen in de EU is een echte verkiezingsstrijd voor de belangrijkste positie binnen de EU te creëren, en dat is die van Voorzitter van de Europese Commissie. Elke politieke fractie in het Europees Parlement zou dan een eigen kandidaat voorstellen. De strijd om de Commissievoorzitter zou dan een cruciaal deel uitmaken van een meer Europese verkiezingscampagne met boegbeelden die kiezers kunnen linken aan de grote politieke groepen in Europa.

Op het congres van de Partij van de Europese Socialisten (PES) in Praag, December 2009, stemden alle lidpartijen voor "een engagement om bij de volgende Europese verkiezingen een PES kandidaat te kiezen voor het Voorzitterschap van de Europese Commissie". Op de PES Raad in Warschau, van 2 tot 3 December zal er verder beslist worden over het selectieproces en de tijdsplanning voor de aanduiding van de PES kandidaat.

Cruciaal is immers hoe de selectie zal verlopen voor de persoon die het socialistische gezicht zal zijn van de Europese verkiezingen: zullen enkel congresleden, die een mandaat krijgen van leden om de juiste keuze te maken hierover beslissen, of zullen partijleden zelf kunnen stemmen, of zal de selectie verlopen via een systeem van 'open primaries', waarbij ook sympathiserende niet-partijleden kunnen stemmen? Het hoeft ook niet per se zo te zijn dat elke lidpartij dezelfde selectieprocedure toepast. In de VS, waar dit systeem van voorverkiezingen binnen de partij om de presidentskandidaat te bepalen, al een lange traditie heeft, verlopen deze voorverkiezingen in de verschillende staten van de VS niet altijd op dezelfde manier.

Boegbeelden kiezen voor de komende Europese verkiezingen in 2014, het zal niet de enige stap zijn die nodig is om meer betrokkenheid, transparantie en inspraak te creëren op het Europese niveau, maar het is alvast een begin. Hopelijk komt men op de PES Raad in Warschau tot een sluitend compromis en vinden we voor de Europese verkiezingen in 2014 een werende socialistische kandidaat - Commissievoorzitter.

Maite Morren - Internationaal Secretaris Animo

foto Animo

HERSTCONGRES ANIMO 20 EN 21 NOVEMBER '10 PROVINCIEHUIS LEUVEN

TIJD VOOR SOLIDARITEIT

Hartelijk welkom op het tweede Animocongres van 't jaar op 20 en 21 november in Leuven! Na het lentecongres 'Denk vooruit. Denk links' zetten we in de herfst het motto 'Tijd voor Solidariteit' in de kijker. En dat is gezien de politieke actualiteit geen dag te vroeg. Samen met de leden sluiten we op het congres de vier jaarthema's af met een feestelijke apotheose. Jouw niet te missen afspraak met Animo!

PROGRAMMA ZATERDAG 20 NOVEMBER

09u00-09u30	MEET & GREET met koffie en thee
09u30-10u00	WELKOM met Animo -voorzitter Anke Gittenae r
10u30-11u30	OPENINGSGESPREK 'Solidariteit in België: de weg naar morgen' Een Vlaamse (Frank Vandenbroucke) en een Waalse (spannend!) socialist aan het woord.
11u30-13u00	PAUZE met broodjeslunch
13u30-15u00	THEMAWERKGROEPEN 1 Discussie over de Animo jaarthema's met experts WERKGROEP 1 "Solidariteit over de grenzen heen" (Asiel en migratie) met Dirk Van den Bulck , commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen WERKGROEP 2 "Solidariteit tussen generaties" (Pensioenen) met Arne Schollaert , expert pensioenen studiedienst sp.a WERKGROEP 3 "Herverdeling tegen Armoede" (Europees jaar armoede) met Karolien Schepens , beleidsmedewerker Belgisch netwerk armoede-bestrijding WERKGROEP 4 "Solidariteit op school" (Onderwijs)
15u00-15u30	PAUZE
15u30-17:30	THEMAWERKGROEPEN 2 Debat en amendering congresstukken WERKGROEP 1 "Solidariteit over de grenzen heen" (Asiel en migratie) WERKGROEP 2 "Een rechtvaardig jongerenbanenplan dat werkt" (Werk) met Philippe Diepvents , adviseur werk Vlaams ABVV WERKGROEP 3 "Herverdeling tegen Armoede" (Europees jaar armoede) WERKGROEP 4 "Solidariteit op school" (Onderwijs)
17u30-19u00	PLENAIRE BESPREKING en stemming congresstandpunten
19u00-20u00	PUBLIEKSAPERITIEF Animo stelt haar standpunten voor
20u00-22u00	DINER
vanaf 22u00	DANSEN met Animo Leuven

PROGRAMMA ZONDAG 21 NOVEMBER

9u30-10u00	WAKKER WORDEN met koffie en thee
10u00-13u00	VORMING voor jonge politieke beesten VORMING 1 "De politieke debater in mij" leren spreken in het openbaar en het publiek warm maken voor jouw boodschap VORMING 2 "Netwerken voor dummies" hoe je netwerk ontdekken, uitbreiden en er lokaal je voordeel uit halen VORMING 3 "Je publiek meenemen: een strategie voor pers en media" omgaan met pers en het perfecte persbericht leren schrijven VORMING 4 "Ben jij klaar voor de grote transitie? Sociaal en democratisch naar een ecologische economie" Powered bij Domino, het groene Animonetwerk
13u00-14u00	LUNCH
14u00	EINDE met kiss en ride

LOCATIE

Provinciehuis Leuven:: Provincieplein 1:: 3010 Leuven

INSCHRIJVEN

Is mogelijk tot 17 november via info@animoweb.be of tel **02 552 02 67**
Je kan kiezen uit 3 formules:

- ❖ **FORMULE 1 [all-in 15 euro]**
[zaterdag- en zondagprogramma, alle maaltijden inbegrepen, overnachting en ontbijt in Jeugdherberg De Blauwput, Martelarenlaan 11A, 3010 Leuven]
- ❖ **FORMULE 2 [zonder overnachting 10 euro]**
[zaterdag- en zondagprogramma, alle maaltijden inbegrepen, uitgezonderd ontbijt op zondag 21 november]
- ❖ **FORMULE 1 [1 dag zonder overnachting 8 euro]**

BETALEN

Je inschrijving is pas definitief na overschrijving van het inschrijvingsbedrag.

- ❖ Vermeld bij je inschrijving je gegevens (naam, adres, telefoonnummer en email) en de formule van jouw keuze (1, 2 of 3)
- ❖ Vermeld bij je overschrijving 'inschrijving congres en de formule van jouw keuze'

WERVINGSWEEK VAN 4 TOT 11 DECEMBER

*Animo zet de lokale afdelingen in de kijker en organiseert een heuse Wervingsweek van **4 tot 11 december**. Tijdens deze week worden afdelingen aangemoedigd en ondersteund om de straat op te trekken, jongeren warm te maken voor **Animo** en aansluiting te laten vinden bij dé politieke jongerenbeweging van 't land. Afdelingen krijgen hiervoor de gloednieuwe **Animofolder** mee boordevol informatie over onze beweging, werking, activiteiten, afdelingen enz.*

De wervingsweek wordt gestart en afgesloten met een vormingsmoment voor leden in Brussel. Schrijf je als de bliksem in en bereid je voor op de Wervingsweek!

VORMING

"Leden werven doe je zo"

Ideale vorming aan de start van de Wervingsweek. Ontdek en leer hoe je lokaal jongeren kan warm maken voor Animo. Zaterdag 4 december - 10u00 tot 13u00
Plaats - Brussel **Animo** secretariaat (Grasmarkt 105/44, 1000 Brussel)
Inschrijven - verplicht via info@animoweb.be

VORMING

"Laat je netwerk voor jouw werken"

Ideale vorming aan het eind van de Wervingsweek. Na een week leden werven leer je hoe nieuwe mensen blijvend te enthousiasmeren. Zaterdag 4 december - 10u00 tot 13u00
Plaats - Brussel **Animo** secretariaat (Grasmarkt 105/44, 1000 Brussel)
Inschrijven - verplicht via info@animoweb.be

Tijdens de Wervingsweek komt het nationaal bestuur tevens langs in jouw provincie tijdens een Ronde door Vlaanderen. Er wordt tijd genomen om stil te staan bij de werking van **Animo**, ideeën uitgewisseld en gebrainstormd over het jaarprogramma 2011.

DATA & LOCATIES

ANTWERPEN

Maandag 6 december - 19u00 tot 22u00
Plaats - Café Den Bengel - Grote Markt 5 - 2000 Antwerpen

Oost-Vlaanderen

Dinsdag 7 december - 19u00 tot 21u00
Plaats - Geuzenhuis - Kantienberg 9 - 9000 Gent

Brussel en Vlaams-Brabant

Woensdag 8 december - 19u00 tot 21u00
Plaats - De Monk - Sint-Katelijnestraat 42 - 1000 Brussel

Limburg

Donderdag 9 december - 19u00 tot 21u00
Plaats - Germinal - Guffenslaan 110 - Hasselt

West-Vlaanderen

Vrijdag 10 december - 19u00 tot 21u00
Plaats - Hollandse Vismijn - Vismarkt 4 - 8000 Brugge

Ondertussen in Animoland

Het staat goed om te zeggen dat je niet in de roddelrubriek wil verschijnen ... maar stiekem verlangen jullie er allen zo graag naar ... deze rubriek wordt verslonden ... en het moet gezegd, het is weer een sterke editie ... we steken van wal met de zomeruniversiteit ... daar gaf een piepjonge **Animo**'er de voltallige partijtop het na-
kijken door orde op zaken te stellen tijdens de workshop 'communiatie met media en publiek' ... jong geleerd is oud gedaan ... dat dacht ook Jonas P. uit Oostkamp, die blijkt nu al verslaafd aan Schweppes tonic ... waarom dat zo is durven wij hier, uit schrik voor censuur, niet te verkondigen ... de afdeling met de sterkste banden is ongetwijfeld **Animo** Hamme ... Er gaat geen foto-opportunity voorbij of ze staan er allemaal tegelijk op ... voor voorzitter Nicholas eist deze werkwijze wel zijn tol ... op bijeenkomsten verschijnt hij steevast met een hevige kater ... staat niet echt op foto maar soit ... het nationaal bestuur trok op weekend om bij te werken ... zoiets onttaardt natuurlijk geweldig ... wat begon als een uitgekiende opmaak van de jaarplanning 2011 eindigde in ontboezemingen en ... geweld! ... Bestuurslid Bart werd gebeten door een hevige Poolse deerne ... We hebben de 100 moeten bellen ... jammer dat hij die dag zijn roze bokersshort aanhad, dachten wij nog toen we die ambulanciers zagen smalen ... Bestuurslid Hannelore bekende dan weer dat ze Kris Peeters echt sexy vindt ... wij raden haar een lidkaart aan van de CD&V werk-
groep Vrouw&Maatschappij, daar zwijmelen ze ook als bakvissen voor de Vlaamse Minister-President ... Nee geef ons dan maar een echte vent ... Het wordt koud en dus kruipen de **Animo**ootjes weer wat dichterbij elkaar ... B.D uit Antwerpen en JvH uit Brussel noemen elkaar 'Vriendschap' ... Wij vinden dat schattig ... En wachten op de verlovings ... S.D uit Brugge en J.S uit Antwerpen dansen graag 'the sandwich' ... smaakt dat lekker of naar Schweppes tonic? ... laatstgenoemde verbluften dan weer onze Voorzitter met zijn 'Sixpack' ... sommige leden halen werkelijk alles uit de kast om bij Anke in de gratie te vallen ... bezint dus eer gij begint ... of je wordt vereeuwigd in **Animo**'s legendarische roddelrubriek ...

::: CAMPAGNE:::

Asiel zoeken is een mensenrecht

6000 asielzoekers staan op straat. Met de campagne ‘Groetjes uit België’ zet Animo de spot op het gebrekkige asielbeleid in ons land. Sinds 2007 kent België nochtans een nieuwe opvangwet waarbij elke asielzoeker recht heeft op materiële opvang. Maar de overheid slaagt er niet in voldoende opvangplaatsen te voorzien. Mensen belanden op straat, hun kinderen ook. Een humane schande.

Van geen plaats naar hotels

De opvangwet van mei 2007 stelt dat de federale overheid de plicht heeft om elke asielzoeker gedurende de hele asielprocedure materiële opvang te verstrekken “die hem in staat stelt om een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid”. Het recht op opvang werd uitgebreid naar uitgeprocedeerde asielzoekers die om medische redenen het land niet kunnen verlaten - en die een medische regularisatieaanvraag hebben ingediend - en voor minderjarigen die illegaal met hun ouders in België verblijven en waarvan de ouders niet in staat zijn hun onderhoudsplicht na te komen. Concreet betekent dit dat illegale gezinnen met kinderen voortaan in opvangcentra kunnen blijven wonen tot alle kinderen meerderjarig zijn.

Deze bepaling zou in de loop van 2008 bijdragen tot het ontstaan van een opvangtekort in de asielsector. Een sterke stijging van het aantal asielaanvragen in 2009 zou het capaciteitsprobleem nog vergroten. De aanhoudende onduidelijkheid rond de regularisatiecriteria bleek een aanzuigeffect te hebben op migranten die hopen zich hier te kunnen vestigen, ook zonder dat ze daadwerkelijk voor het vluchtelingenstatuut in aanmerking komen.

Bij gebrek aan plaats in de opvangcentra worden asielzoekers sinds mei 2008 tijdelijk op hotel ondergebracht. Intussen bedraagt de hotelrekening meer dan 1 miljoen euro en zijn er nog steeds opvangplaatsen te kort. In november 2009 werd Fedasil – het federaal agentschap verantwoordelijk voor de opvang van asielzoekers – bovendien veroordeeld tot het betalen van een dwangsom van 500€ per dag voor elke asielzoeker die geen opvang krijgt. Tussen 2009 en 2010 zag de regering zich daarom genoodzaakt om het budget voor asielopvang met 100 miljoen euro op te trekken.

Van geen opvangbeleid naar meer plaatsen

De opeenvolgende regeringen slagen er maar niet in om een structurele oplossing te implementeren voor het tekort aan opvangplaatsen, waardoor het probleem steeds op de lange baan wordt geschoven. Het opvangbeleid van de federale overheid loopt al langer mank. Nieuwe asielzoekers krijgen simpelweg te horen dat er geen plaats meer is en komen op straat terecht. Intussen moeten meer dan 3000 asielzoekers buiten zien te overleven in erbarmelijke omstandigheden. Nochtans is de Belgische overheid dus verplicht om asielzoekers menswaardige opvang te verstrekken.

Asielzoekers op straat dumpen is inhumain en kenmerkend voor het gebrekkig asielbeleid in ons land. Met de winter voor de deur roept **Animo** de beleidsmakers op om dringend werk te maken van een menselijk opvangbeleid. ‘Geen halfslachtige beloftes in de pers, maar een structurele oplossing voor het aanslepende tekort aan opvangplaatsen’ aldus **Animo**.

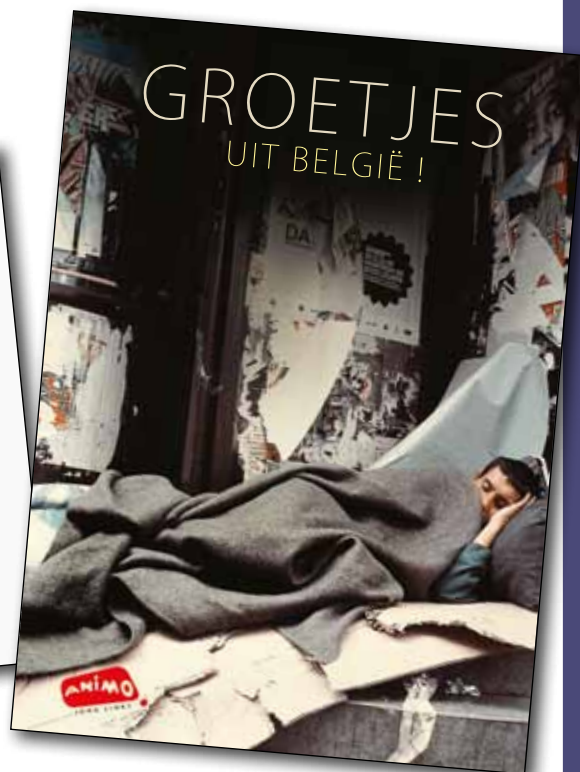
Groetjes uit België

Met de actie ‘Groetjes uit België’ dringt **Animo** er bij de regering op aan om eindelijk haar verantwoordelijkheid op te nemen. Asielzoekers zijn hier niet met vakantie, ze zijn op de vlucht en kunnen niet aan hun lot worden overgelaten. “De regering belooft al twee jaar dat ze nieuwe opvangplaatsen zal creëren, maar in de praktijk gebeurt er weinig of niets” aldus **Animo**. Het is onaanvaardbaar dat

asielzoekers het slachtoffer worden van de aanslepende politieke crisis in ons land: “regering van lopende zaken of niet, het is een land als België onwaardig om asielzoekers in de kou te laten staan.” besluit **Animo**.

Teken samen protest aan

Met de oproep “Wil je de regering een signaal sturen dat haar opvang van asielzoekers al jarenlang faalt? Stuur dan deze briefkaart naar de Eerste Minister” verzamelt **Animo** handtekeningen voor de regering opdat die eindelijk haar verantwoordelijkheid neemt. Want asiel zoeken is een mensenrecht.

‘GROETJES UIT BELGIË’ ALS LOKALE ACTIE

Je kan de actie ‘Groetjes uit België’ bestellen met jouw afdeling om lokaal te voeren. Doén!

- ❖ Je krijgt postkaarten met een straf beeld en sterke boodschap mee. Bestemming is de eerste minister. Je bouwt een tentenkamp in jouw gemeente of stad op een goed zichtbare plaats en zet er een grote postbus naast waarin voorbijgangers meteen hun kaart voor de eerste minister kunnen achterlaten.
- ❖ Materiaal? 250 postkaarten met actieboodschap, achtergrond dossier en model persbericht krijg je van **Animo** nationaal, voor de tent en postbus zorg je zelf.
- ❖ Meedoen? Schrijf je in via info@animoweb.be met vermelding van je afdeling en postadres en je ontvangt het materiaal.

Op missie naar de Balkan

In mei volgend jaar organiseert **Animo** samen met vijf zusterorganisaties in en rond de Balkan een inleefreis naar de regio. Het traject loopt van Slovenië over Bosnië-Herzegovina en Servië naar Kroatië. We bezoeken onder meer Sarajevo, Srebrenica en Belgrado. En jij kan mee. Maar we beginnen met een korte geschiedenis van de regio en schetsen in een notendop hoe het voormalige Joegoslavië uit elkaar viel in Slovenië, Kroatië, Servië, Bosnië-Herzegovina, Montenegro, Macedonië en het niet-erkende Kosovo. Tot op vandaag is de politieke situatie is nog steeds gespannen, met name omtrent de status van Kosovo en het functioneren van Bosnië-Herzegovina.

Pijnlijk recent verleden

Srebrenica, Banja Luka, Sarajevo, Belgrado, Kosovo. Plaatsnamen die bij onze generatie meer dan één belletje doen rinkelen: tijdens de eerste helft van de jaren '90 waren ze niet van het tv-scherm weg te branden. Maar hoe zat dat ook weer? Hoewel de meesten onder ons opgegroeid zijn met de gruwelijke nieuwsbeelden van de vreselijke reeks burgeroorlogen waarin het voormalige Joegoslavië tijdens de jaren '90 bloedig uit elkaar viel en dit conflict zonder enige twijfel het meest bepalende van het naoorlogse (wel te verstaan: de Tweede Wereldoorlog) Europa was, is dit verhaal merkwaardig genoeg minder dan 20 jaar na datum grotendeels uit het collectieve West-Europese geheugen verdwenen. Net zoals vroeger gaan we op vakantie aan de zonnige Dalmatische kust of misschien wandelen in de Sloveense bergen. Het conflict is veraf: het is alsof landen als Kroatië en Slovenië altijd al bestaan hebben. Maar wie iets dieper graaft, stoot overal op sporen van een pijnlijk recent verleden. Weg van de platgetreden paden van het massatoerisme is de realiteit schreeuwend: tijdens een ritje met de tram in de voormalige Joegoslavische (nu Servische) hoofdstad Belgrado kom je overal platgebombardeerde gebouwen tegen. De plaatselijke bevolking zal niet nalaten mee te delen dat "wij", de Belgen, die gebouwen gebombardeerd hebben (wat overigens een correct feit is). Wie nog net iets verder gaat, over de bergen, naar het prachtig maar ongelukkig gelegen Sarajevo, hoofdstad van Bosnië-Herzegovina, komt zowaar gewapende blauwhelmen tegen. Hun generaals drinken cocktails in het plaatselijke vijfsterrenhotel, maar de manschappen zijn zich er maar al te goed van bewust dat zij tussen Bosnië en een nieuwe opflakkering van geweld staan.

Hoogst ontlambare etnische puzzel

De Westelijke Balkan geldt met recht en reden als de meest raadselachtige regio van Europa. Van oudsher wordt de regio bevolkt door een smeltkroes van verschillende bevolkingsgroepen die weliswaar grotendeels dezelfde of sterk met elkaar verwante Slavische talen spreken, maar grote verschillen in tradities en religie kennen. Zo zijn er de katholieke Kroaten en Slovenen, de orthodoxe Serviërs, Montenegrijnen en Macedoniërs en de islamitische Bosniërs, en daarbij nog niet onaanzienlijke Hongaarse, Albanese en andere minderheden. Het bergachtige Bosnië-Herzegovina in het hart van de regio geldt als microkosmos van het hele gebied: Bosniërs, Serviërs en Kroaten leven er door elkaar als in een hoogst ontlambare etnische puzzel.

Door de eeuwen heen werd de regio overheerst door de twee grote aanpalende keizerrijken: Oostenrijk-Hongarije en het Ottomaanse rijk. Geen van deze keizerrijken overleefde echter de Eerste Wereldoorlog. De verdragen van Saint-Germain, Trianon en Sèvres gingen in één groot, nieuw land samengebracht worden. De onafhankelijke staten Servië en Montenegro werden met de Zuid-Slavische delen van het voormalige Oostenrijk-Hongarije samengevoegd tot het ietwat omslachtig klinkende "Koninkrijk van Serviërs, Kroaten en Slovenen". Een koninkrijk dat vanaf 1929 onder de handigere naam Joegoslavië door het leven zou gaan. Het koninklijke regime doorworstelde het interbellum ondanks de tegenstand van nationalistische groeperingen allerhande. Tijdens de Tweede Wereldoorlog ging het koninkrijk ten onder in een hoogst verwarrend schouwspel waarbij het land door zowat al zijn burenbinnengevallen werd. Zowel het regime als verschillende partizanenbewegingen van nationalistische dan wel communistische signatuur kozen nu eens voor verzet, dan weer voor collaboratie met de Duitse, Italiaanse, Hongaarse en Bulgaarse bezetters.

Vreemd genoeg kwam Joegoslavië meer verenigd dan ooit tevoren uit deze Tweede Wereldoorlog: gaandeweg kreeg de antifascistische partizanenkoepel AVNOJ onder leiding van de charismatische Josip Broz Tito de bovenhand in de wirwar van strijdende groeperingen en legers. Zij slaagden erin de

verschillende bezettingslegers van het grondgebied te verdrijven. Op deze manier werd Joegoslavië -zonder noemenswaardige assistentie van de Sovjet-Unie- in verschillende stappen heropgericht en dit onder de vorm van een communistische federale staat. Het land bestond voortaan uit een federatie van zes -grotendeels autonome- "socialistische republieken" en twee "socialistische autonome provincies" die langs etnische lijnen georganiseerd waren. In alle republieken waren beschermingsmaatregelen voor de aanwezige etnische minderheden voorzien en het oude Bosnië-Herzegovina werd als multi-etnische republiek heropgericht, bij gebrek aan een betere oplossing. De immense persoonlijke populariteit van president Tito en een ingewikkeld systeem van etnische quota in politieke, militaire en administratieve functies hielden het geheel bij elkaar. Vanaf 1948 volgde het land een grotendeels onafhankelijke koers in de Koude Oorlog en nam het een leidende rol op in de Organisatie van Niet-gebonden Landen.

De dood van Tito in 1980 leidde echter vrijwel onmiddellijk tot een systeemcrisis: de vraag wie hem zou opvolgen leidde tot een angst voor etnisch gemotiveerde politieke spanningen. Men koos voor een verdere federalisering. Joegoslavië had nu geen president meer maar een achtkoppig "presidium" met één vertegenwoordiger uit elke republiek en één uit elke autonome provincie. Dit systeem bleek onstabiel: in 1988-1989 wist Slobodan Milošević president van Servië, de grondwet van zijn socialistische republiek (waartoe in theorie ook de twee autonome provincies behoorden) zodanig aan te passen dat hij de controle over 3 van de 8 stemmen in het presidium verwierf. Dit alles gezegd om etnische spanningen in de autonome provincie Kosovo te vermijden, waar de Servische minderheid zich door de etnisch-Albanese meerderheid gediscrimineerd voelde. Toen overal in Europa communistische regimes ten val kwamen en ook in enkele Joegoslavische republieken de democratie werd ingevoerd, kwam een onfortuinlijke kettingreactie op gang.

Verschillende wegen naar onafhankelijkheid

In januari 1990 besliste een buitengewoon congres van de Joegoslavische communistische partij tot de afschaffing van het eenpartijstelsel. De Servische delegatie onder leiding van Milošević eiste echter als wederdienst een versterking van het federale niveau. Op dit federale niveau zouden de Serviërs hun numerieke meerderheid kunnen gebruiken. Als reactie hierop verlieten de Sloveense en Kroatische afgevaardigden het congres. In april 1990 werden in beide republieken de eerste democratische verkiezingen gehouden. Deze werden gewonnen door anticommunistische coalities. Slovenië en Kroatië verklaarden zich op 25 juni 1991 onafhankelijk.

Slovenië doorstond de woelige jaren '90 zonder al te veel kleerscheuren. Onmiddellijk na de onafhankelijkheidsverklaring voerde de nieuwe staat gedurende 10 dagen oorlog tegen het Joegoslavische leger. Deze oorlog eiste enkele honderden levens, maar na deze korte opstoot van geweld werd de onafhankelijkheid van het land erkend. Het land was verder niet in de nog volgende burgeroorlogen betrokken en ontwikkelde zich snel tot een stabiele, welvarende democratie. Slovenië werd in mei 2004 lid van de Europese Unie.

Kroatië verging het na de onafhankelijkheidsverklaring van 1991 minder goed. Er was in het land een grote Servische minderheid aanwezig (hoofdzakelijk in het uiterste oosten en langs de grens met Bosnië-Herzegovina). Deze minderheid riep prompt een door Servië en door de federale Joegoslavische overheid gesteunde nieuwe republiek uit: "Servisch-Krajina". De autoritaire Kroatische regering onder leiding van president Franjo Tuđman probeerde het volledige Kroatische grondgebied onder controle te krijgen, maar de meeste door Serviërs bevolkte gebieden werden al snel door Joegoslavische federale troepen bezet. Het Joegoslavische leger viel bovendien een aantal grote Kroatische steden en havens aan. In januari 1992 werd een onstabiel evenwicht bereikt waarbij de onafhankelijkheid van de Kroatische Serviërs en de bezetting van hun gebieden door Servische eenheden behouden bleven en de Kroatische regering haar controle over de rest van het

grondgebied uitbouwde. Deze situatie hield drie jaar stand, met name tot het Kroatische leger in augustus 1995 met de stilzwijgende steun van de meeste westerse mogendheden door een aantal uiterst gewelddadige operaties de Servische gebieden onder de voet liep en de Servische eenheden uit Kroatië verdreef. Het grootste deel van de Kroatische Serviërs sloeg op de vlucht. Vandaag wordt Kroatië gezien als de eerstvolgende kandidaat voor EU-lidmaatschap.

Het multi-etnische Bosnië-Herzegovina was het belangrijkste slachtoffer van de Joegoslavische oorlogen van de jaren '90. Al in maart 1991 kwamen Milošević en Tuđman in een geheim akkoord overeen dat, mocht Joegoslavië uit elkaar vallen, Kroatië en Servië zouden trachten het tussen hen in gelegen Bosnië-Herzegovina onder elkaar te verdelen langs etnische lijnen (de Bosnische bevolkingsgroep, de grootste groep in de republiek, werd handig vergeten). Toen het uiteenvallen van Joegoslavië duidelijk werd, organiseerde de Bosnische regering in maart 1992 inderhaast een onafhankelijkheidsverklaring voor Bosnië-Herzegovina als unitaire staat. De Servische en Kroatische bevolkingsgroepen in het land riepen daarop hun eigen onafhankelijkheid in aparte staten uit. Er volgde een gruwelijke drie jaar aanslepende oorlog tussen het Bosnische regeringsleger (dat enkel nog de Bosnische bevolkingsgroep vertegenwoordigde) en Bosnisch-Servische en Bosnisch-Kroatische milities (gesteund door respectievelijk de Joegoslavische en Kroatische regeringen). Onder meer de hoofdstad Sarajevo werd gedurende de gehele oorlog door Servische eenheden omsingeld en vanuit de omliggende bergen continu beschoten. Alle partijen begingen gedurende de oorlog etnisch gemotiveerde oorlogsmisdaden met als triest hoogtepunt de massamoord op meer dan 8000 Bosnische moslims na de verovering van de stad Srebrenica door Servische milities. De oorlog werd eind 1995 beëindigd in het akkoord van Dayton, dat de status quo grotendeels bevestigde en Bosnië-Herzegovina in een losse federatie van twee etnisch geïnspireerde staten veranderde: enerzijds de Bosnisch-Kroatische en Bosnische Federatie van Bosnië en Herzegovina en anderzijds de Servische Republiek. Deze onstabiele politieke structuur bleef sindsdien ongewijzigd en VN-troepen bewaken er tot op de dag van vandaag de vrede.

Servië zelf, de grootste en meest bevolkte van de Joegoslavische republieken, bleef tijdens de oorlogen in de eerste helft van de jaren '90 grotendeels buiten schot. Anders dan in de andere republieken kon de voormalige communistische leiding van Milošević zich handhaven. Het nationalistisch geïnspireerde autoritaire regime kwam pas in 2000 ten val bij een volksofstand, nadat het Servische leger in 1998 en 1999 op gewelddadige wijze had geprobeerd de onafhankelijkheidsbeweging in Kosovo te onderdrukken, waarop de Servische hoofdstad Belgrado door de NAVO werd gebombardeerd. Vandaag domineert de schade van deze bombardementen nog steeds het straatbeeld van Belgrado. Servië wordt momenteel door een centrum-linkse coalitie bestuurd, maar de kwestie van de door het westen gesteunde, eenzijdige onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo in 2008 domineert nog steeds het politieke discours.

Met Animo naar de Balkan

In mei 2011 trekken we met een minibus vergezeld door leden van vijf zusterorganisaties uit de Balkan ter plaatse. Een unieke inleefreis waarbij je wordt rondgeleid door jonge socialistenvan de regio. Deze missie maakt deel uit van een "Balkan-project" waarbij je niet enkel tijdens de reis, maar ook ervoor en erna een traject doorloopt rond de verschillende thema's die met de reis en de regio te maken hebben.

Geïnteresseerd om mee te werken aan het "Balkan-project" met als hoogtepunt een inleefreis ter plaatse? Stuur dan vóór 1 januari 2011 een motivatietekst van 1 à 2 pagina's naar info@animoweb.be. In deze motivatietekst beschrijf je waarom jij mee wil op deze intense en boeiende missie.

*Thomas Maes,
Animo's vertegenwoordiger in ECOSY*

::: ANIMO IN AFRIKA:::

Burundi, land in ontwikkeling

Animo Bestuurslid Petrus Herpoele gaat werken in Burundi. Gedurende twee jaar neemt hij ons mee in zijn verhaal, zijn ervaringen, zijn werk als onderzoeker ter plekke. In een terugkerende rubriek in dit blad vertelt hij vanaf nu zijn belevenissen. Een unieke en genuanceerde inkijk in de Burundese samenleving van op de eerste rij.

Kansen voor jongeren in ontwikkelingssamenwerking

Jong zijn en werken rond ontwikkelingssamenwerking in het buitenland is niet evident. De wereld van NGO's en internationale organisaties is vrij ontoegankelijk. Zonder uitgebreide terreinervaring in het Zuiden kom je er niet gauw aan te pas. Geheel onterecht is de vraag naar die ervaring natuurlijk niet: inleving, inschatting- en aanpassingsvermogen zijn belangrijke competenties voor wie binnen ontwikkelingssamenwerking aan de slag wil.

BTC, zeg maar de uitvoerende poot van de het Belgische ministerie van Ontwikkelingssamenwerking, startte in 2006 het Junior Programme (toen Vrijwillige Dienst) op, in een poging jongeren de kans te geven al werkend ervaring op te doen in de sector. Iedereen die meer wil weten over ontwikkelingsamenwerking kan zich inschrijven voor de Infocyclus, een brede thematische introductie. Voor jongeren die niet meer dan twee jaar effectief gewerkt hebben en nog geen betaalde functie in het Zuiden opnamen, is er de mogelijkheid om in uitstekend omkaderde omstandigheden een eerste professionele ervaring op het terrein op te doen.

Werken in Burundi

Petrus zal werken in Burundi in het kader van het Junior Programme van de Belgische Technische Coöperatie (BTC). Hij begint er in het *Projet d'Appui Institutionnel à l'Institut des*

Sciences Agronomiques du Burundi. Dit Instituut, kortweg ISABU, is het nationale onderzoeksinstituut voor landbouwwetenschappen van Burundi. Het instituut bestudeert de diverse landbouwkundige problemen waarmee de staat en de boeren geconfronteerd worden in hun pogingen tot de ontwikkeling van de landbouw. Gezien het economische belang van de agrarische sector kan de potentiële leidende rol van het instituut niet onderschat worden.

Ontwikkelingslanden hebben een heel particuliere maatschappelijke, economische en ecologische context. Zo is er de spectaculaire demografische evolutie: Burundi verwacht de komende 20 jaar een verdubbeling van haar bevolking. Hierdoor ontstaat een enorme druk op het land, zowel in termen van productiviteit als schaarste, met voor landbouw nefaste bodemerosie als gevolg. Door dit verlies aan vruchtbare grond neemt de ontbossing toe. Een vicieuze cirkel dus. Ontwikkelingshulp en export van landbouwproducten voorzien Burundi toch enigszins van buitenlandse deviezen. Helaas is de landbouwproductie door veranderende klimatologische omstandigheden een onzekere factor geworden. Of hoe klimaatopwarming het eerst en hardst toeslaat in het Zuiden.

Belgische projectsteun belangrijk

Verskillende dimensies van het aan het Instituut uitgevoerde onderzoek zijn slechts zwak of niet goed uitgewerkt. Zo

houdt het vaak te weinig rekening met middellange en lange termijnontwikkelingen in de agrarische sector en heeft het weinig gevolgen in termen van prioriteit van onderzoeksthema's. Ook leidt onderzoek te weinig tot alternatieve opties en aanbevelingen voor beleidsmakers. Dit ontbreken van een prospectieve, verkennende (middel)lange termijndimensie van het gevoerde onderzoek is een grote strategische zwakte. Hoewel gegevens en studies die rekening houden met toekomstige trends essentieel zijn voor de ontwikkeling van sectoraal beleid, zijn deze tot op heden amper beschikbaar.

Nochtans is deze prospectieve dimensie van onderzoek belangrijk voor het bereiken van twee belangrijke doelstellingen van ISABU: zoeken naar duurzame manieren om voedselzekerheid te verhogen, en onderzoeken op welke wijze het inkomen van boeren en veehouders verbeterd kunnen worden.

Gezien de grote uitdagingen voor Burundi (demografie, land, werkgelegenheid voor jongeren en migratie, veranderingen van import en export, klimaatverandering, ...) zal het *Projet d'Appui Institutionnel* prospectieve studies en onderzoeksprogramma's die bijdragen aan de ontwikkeling van scenario's voor de evolutie van de landbouw en veeteelt verder stimuleren.

BURUNDI IN HET KORT [door Petrus Herpoele]

Ten oosten van Congo, tussen het Tanganyikameer en Tanzania, ligt Burundi. Tot 1962 vormde het, met het in het noorden aanpalende Rwanda enkele eeuwen een koninkrijk, na de onafhankelijkheid van België gingen beide landen elk hun weg.

De economie steunt voornamelijk op de agrarische sector, waarin maar liefst 93% van de actieve bevolking tewerkgesteld is, in België is dit minder dan 2%. De economie is qua volume even groot als 20 jaar geleden (1,2 miljard US\$). Verantwoordelijk hiervoor is het aanslepende etnische conflict tussen Hutu's en Tutsi's dat als dominante breuklijn door de Burundese samenleving loopt. Gedurende de laatste 4 decennia van de 20ste eeuw bevond het kleine land zich quasi permanent in een staat van burgeroorlog, af en toe onderbroken door niet-duurzame vredesbesprekingen. Niet verwonderlijk dat Burundi straatarm is, het bruto nationaal inkomen per capita, zeg maar wat een Burundees gemiddeld verdient, is er 140 US\$. Daarmee behoort de gemiddelde Burundees tot de armsten van deze wereld.

Maar niet alleen op basis van economische gegevens kunnen we dit land als een ultiem voorbeeld van onderontwikkeld categoriseren. Ook bredere concepten zoals de Human Development Index, een indicator van ontwikkeling die o.a. sociale factoren in rekening houdt, geeft Burundi een van de laagste scores. Voor ons evidente basisvoorzieningen als onderwijs en gezondheidszorg zijn in vele regio's slecht uitgebouwd, helemaal niet aanwezig of niet toegankelijk voor de modale inwoner. Recent tonen gegevens van de World Hunger Index een verslechterende toestand in duurzame voedselzekerheid aan. Ondervoeding bij kinderen stijgt, met drastische en onomkeerbare gevolgen tot gevolg. Zo is 53% van de kinderen onder 5 jaar te klein voor zijn leeftijd. Dit is een triest voorbeeld van hoe armoede reeds in de moederbuik begint.

De opbouw van Burundi staat in haar kinderschoenen, ontwikkeling voor en door Burundezers is een noodzakelijke must.

Band België – Burundi

De 19e eeuwse 'scramble for Africa' verdeelde het Afrikaanse continent onder de koloniale mogendheden. Ruanda-Urundi, zoals het koninkrijk heette, was een Duitse kolonie. Het verlies van Duitsland tijdens WO I leidde tot de herverdeling van haar kolonies: Ruanda-Urundi werd door de overwinnaars als mandaatgebied aan België toegewezen, onder oog van de internationale gemeenschap.

De relatie België-Burundi is er geen van kolonialisme. Congo Vrijstaat was een persoonlijk bezit van Leopold II, dat hij in 1885 gekregen had van de kibbelende Europese mogendheden. In 1908 droeg hij het over aan de Belgische Staat en werd het een kolonie.

Na WO II werd België als administratief bestuurder van Ruanda-Urundi, met een toen nog steeds zetelende monarchie, door de VN herbevestigd. In 1962, 2 jaar na de onafhankelijkheid van Congo, riep de Burundese heerser Mwambutsa de onafhankelijkheid van Urundi uit. Dit betekende de afscheuring van Ruanda, en de onafhankelijkheid van België. Het land ging verder als Burundi. Dit verklaart de historische band tussen België, Burundi en Rwanda, en de hedendaagse prioriteit die België in haar buitenlands beleid nog steeds geeft aan de Regio van de Grote Meren.

Hutu versus Tutsi, tussen democratie en genocide

De onafhankelijkheid en de daarmee gepaarde machtsstrijd werd gekenmerkt door wederkerig bloedvergieten tussen Hutu's en Tutsi's. De Tutsiminderheid (14%) controleerde het leger en domineerde op sociaal en economisch vlak de Hutumeerderheid (85%). Meestal was ook het politiek leiderschap

in handen van Tutsi's. Etniciteit liep steeds als een schisma door de Burundese samenleving. Onderdrukking leidde in dit geval tot rebellie, meerdere staatsgrepen en burgeroorlog. De periode 1962-1993 wordt gekenmerkt door bloedige repressie en weerwraak, en liet het land chaotisch en desolaat achter. Naar schatting 250.000 mensen laten het leven in drie decennia etnisch strijdgewoel.

De eerste vrije verkiezingen in 1993 waren een scharniermoment: kon het land het bloedige verleden laten rusten en omschakelen naar een parlementaire democratie? De Hutu-oppositie won de verkiezingen, en kwam aan de macht. Echter, een jaar later werd het Hutustaatshoofd door Tutsimilitairen vermoord. Het begin van een nieuwe moordzuchtige golf van etnisch geweld, die enkele jaren zou duren en harder dan ooit tevoren zou toeslaan. De genocide zou naar schatting 300.000 Burundezers, Hutu en Tutsi, de dood injagen. Honderdduizenden mensen sloegen op de vlucht.

Tussen het sporadisch opflakkerende geweld door werden in 1996 vredesbesprekingen opgestart. Het duurde tot 2001 eer deze uitmondde in een machtdelende overgangsregering. Met de afronding van het vredesproces in 2005 en de organisatie van democratische verkiezingen, wachtte het land een nieuwe test. De Hutupartij FDF won de verkiezingen: Pierre Nkurunziza, een voormalig rebellenleider, werd door de parlementsleden aangeduid als president. De eerste democratisch aangestelde president sinds de burgeroorlog in de jaren 90. In juni 2010 werd Nkurunziza voor een nieuwe 5-jarige termijn verkozen, met een meerderheid van maar liefst 91,6%. Deze stalinistische score verbaasde niet, daar de oppositie zich voor deze presidentsverkiezingen, wegens fraude in de voorafgaande lokale verkiezingen, terugtrok. Deze boycot ging zowel voor als na samen met opstoten van etnisch geweld. Internationale waarnemers sluiten een nieuwe burgeroorlog niet uit.

Zomeruniversiteit Weerwerk

18 & 19 september 2010

Met steun van de
Vlaamse overheid

